ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ HENRI GERMAIN

Η ΒΙΟΛΕΤΤΑ

— Θέλετε κανένα τριαντάφυλλο, κύριε ;

Μονάχα γιὰ ν' ἀκούη τὰ λόγια αὐτά, ὁ Παῦλος Ραντὰλ πήγαινε κάθε βράδυ, ἐδῶ κ' ἕνα μῆνα, καὶ καθόταν στὴν ταράτσα τοῦ ἀριστοκρατικοῦ αὐτοῦ καφενείου. Ἐκεῖ, μέσα στὸ πολυθόρυβο πλῆθος τῶν ἄλλων θαμώνων, αὐτὸς ὡστόσο κατώρθωνε ν' ἀπομονώνεται, ζῶντας μὲ τὴ φαντασία του τὸ γλυκὸ ὄνειρο τῆς καρδιᾶς του.

— Θέλετε κανένα τριαντάφυλλο... κανένα γαρύφαλλο, κύριε ; τὸν ξαναρώτησε ἡ μικροῦλα ἀνθοπῶλις.

Ὁ Παῦλος ἀνασκίρτησε ἀκούγοντάς την, γιατί, ἀφηρημένος καθὼς ἦταν δὲν τὴν εἶχε δῆ νὰ πλησιάζη. Ἦταν ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι ὥς δώδεκα χρόνων μὲ γοητευτικὰ κ' ὀνειροπόλα μάτια καὶ μὲ χαρακτηριστικὰ λεπτὰ καὶ γεμάτα γλυκύτητα. Πήγαινε ἀργά, ντροπαλὰ καὶ μὲ χάρι, ἀπὸ τραπέζι σὲ τραπέζι, πουλῶντας τὰ λουλούδια ποὺ εἶχε μέσα στὸ καλαθάκι της.

Ἔτσι, ἐδῶ κ' ἕνα μῆνα, τραβηγμένος ἀπὸ τὴ γοητεία της, ἀπὸ τὴ χάρι της καὶ τὴ νεότητά της, ὁ Ραντάλ, κάθε βράδυ, τὴν περίμενε, γιὰ νὰ τὴν δῆ καὶ ν' ἀγοράση μερικὰ ἀπὸ τὰ λουλούδια της.

Ἦταν ἕνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος, γιατί πρὸ δύο ἐτῶν εἶχε χάσει ἔξαφνα κ' ἀπροσδόκητα τὴ γυναίκα του, μιὰ γοητευτικὴ γυναίκα, καὶ τὴν κόρη του, ἕνα ἀξιολάτρευτο πλασματάκι μόλις ἕξη χρόνων. Τὸ διπλὸ αὐτὸ καὶ τρομερὸ χτύπημα τοῦ εἶχε ἀνοίξει μιὰ βαθειὰ κ' ἀγιάτρευτη πληγὴ μέσ' στὴν καρδιά. Εἶχε βρεθῆ ἔξαφνα χωρὶς οἰκογένεια, χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς ἐλπίδες, χωρὶς τίποτε. Ἂν δὲν τὸν ἀπασχολοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα ἡ διεύθυνσις τοῦ μεγάλου ἐργοστασίου του, ἡ ζωή του θὰ ἦταν γι' αὐτὸν ἐντελῶς ἄδεια. Γι' αὐτό, ὅταν ἐρχόταν τὸ βράδυ ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία εἶνε ἀνάπαυσις γιὰ τοὺς ἄλλους, γιόταν γι' αὐτὸν ἀληθινὸ μαρτύριο.

Ὡστόσο τὸ μαρτύριό του αὐτὸ εἶχε λιγοστέψει κάπως ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἐρχόταν σ' αὐτὸ τὸ κέντρο καὶ ἔβλεπε κάθε βράδυ τὴ μικροῦλα ἀνθοπώλιδα, ἡ ὁποία, πράγμα περίεργο, ἔμοιαζε μὲ τὴν κόρη του ποὺ εἶχε φύγει ἀγύριστα γιὰ τὸν ἄλλο κόσμο. Τὸ κοριτσάκι αὐτὸ εἶχε γίνει πειά, μέσα στὶς δυστυχίες του, ἡ μόνη χαρὰ τῆς ζωῆς του.

Πολλὲς φορὲς προσπάθησε νὰ τὴ ρωτήση, νὰ μάθη τὴν καταγωγή της καὶ τοὺς γονεῖς της, μα ἐκείνη πάντοτε τοῦ ξέφευγε ταραγμένη, εὐχαριστῶντας τὸν μόνο γλυκὰ γιὰ τὰ λουλούδια ποὺ εἶχε ἀγοράσει.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, παίρνοντας ἀπὸ τὴν ἀνθοπώλιδα ἕνα μικρὸ μπουκετάκι, τῆς ἔβαλε μέσ' στὸ χέρι ἕνα πενηντόφραγκο, ρωτῶντας την συγχρόνως γλυκά :

— Πῶς σὲ λένε ;

— Βιολέττα ! τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη τραβῶντας τὸ χέρι της καὶ κυττάζοντας τὸ νόμισμα ποὺ τῆς εἶχε δώσει.

— Θὰ ἐκάνατε λάθος, κύριε ! τοῦ εἶπε, κάνοντας νὰ τοῦ τὸ δώση πίσω.

— Ὄχι, παιδί μου, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος, εἶνε δικό σου... Πάρ' το...

— Εὐχαριστῶ ! Εὐχαριστῶ, κύριε ! φώναξε ἡ ἀνθοπῶλις καὶ ἀπομακρύνθηκε τρέχοντας ἀπὸ τὴ χαρά της.

Ἔξαφνα, ἐνῶ ὁ Ραντὰλ μύριζε τὰ λουλούδια ποὺ εἶχε ἀγοράσει, μιὰ κρουγὴ διαπεραστικὴ πόνου ἀντήχησε, ἡ ὁποία τὸν χτύπησε σὰν μαχαῖρι στὴν καρδιά. Ἦταν ἡ φωνή της. Χωρὶς νὰ διστάση καθόλου σηκώθηκε κ' ἔτρεξε πρὸς ἕνα σημεῖο τοῦ δρόμου, ὅπου εἶχε ἀρχίσει νὰ μαζεύεται κόσμος.

Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ, εἶδε κάτω τὴ μικροῦλα ἀνθοπώλιδα, τὴν ὁποία ἕνα ἁμάξι μὲ τὸ φτερὸ του εἶχε χτυπήσει στὸ μέτωπο, καθὼς ἔκανε νὰ περάση ἀπὸ τὸ ἕνα πεζοδρόμιο στὸ ἄλλο.

— Πρέπει νὰ τὴν πᾶμε σὲ κανένα φαρμακεῖο, εἶπε κάποιος.

Χωρὶς νὰ πῆ λέξι ὁ Ραντάλ, ἔσκυψε τὴν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν ἐπῆγε στὸ πιὸ κοντινὸ φαρμακεῖο. Σ' ὅλο τὸ δρόμο, νοιώθοντας τὴ μικρὴ της καρδιὰ νὰ χτυπάη κοντὰ στὴ δική του, τοῦ φαινόταν πὼς μιὰ ἀπέραντη καὶ καινούργια εὐτυχία τὸν ἐπλημμύριζε.

Ὤ ! ἂν ἦταν κόρη του, θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα τώρα νὰ τὴν πάρη σπίτι του.

Ὤ ! πόσο εὐτυχισμένος θὰ ἦταν ἂν μποροῦσε νὰ τὸ κάνη αὐτό.

Ὅταν τέλος ἡ μικροῦλα μὲ τὶς περιποιήσεις τοῦ φαρμακοποιοῦ, συνῆλθε κάπως καὶ ἄνοιξε τὰ βλέφαρά της, τὴν ἐρώτησε :

— Ποῦ κάθεσαι ;

— Μακρυά, πολὺ μακρυά, τοῦ ἀπάντησε μ' ἀσθενικὴ φωνὴ ἐκείνη.

— Πές, ποῦ κάθεσαι ; "Οσο μακρυὰ κ' ἂν εἶνε τὸ σπίτι σου, θὰ σὲ πάω ἐκεῖ μ' ἁμάξι...

— Ὤ ! ὄχι !... ὄχι !... Ἂν μ' ἔβλεπαν νὰ γυρίζω μ' ἕναν ὡραῖο κύριο σὰν καὶ σᾶς, θὰ μὲ χτυποῦσαν...

— Πῶς ; Οἱ γονεῖς σου σὲ χτυποῦν ;

— Δὲν ἔχω γονεῖς, κύριε.

— Τότε ποῦ κάθεσαι ;

— Στὸ σπίτι κάτι ἀνθρώπων ποὺ μὲ βρῆκαν... Ὤ, εἶνε πολὺ κακοὶ ἄνθρωποι αὐτοί... Στὴν ἀρχὴ προσπάθησα νὰ τοὺς ἀγαπήσω, μὰ δὲν μπόρεσα... Ἔπειτα θέλησα νὰ φύγω ἀπὸ κοντά τους, γιατὶ μὲ χτυποῦν κάθε φορὰ ποὺ δὲν τοὺς πάω ἀρκετὰ χρήματα... Μὰ οὔτε κ' αὐτὸ μπόρεσα νὰ τὸ κάνω...

— Δυστυχισμένο κοριτσάκι ! ψιθύρισε ὁ Ραντὰλ σκεφτικός.

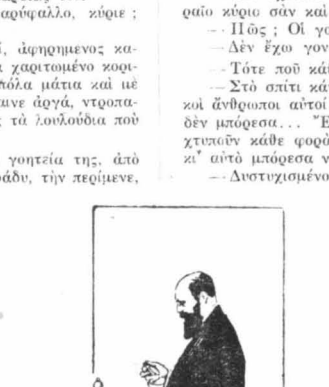

Ὁ Ραντὰλ ἔφερε τὸ γιατρό του καὶ τὴν ἐξέτασε ..

Ἡ μικρὴ ἀνθοπῶλις, τῆς ὁποίας τὸ μέτωπο τὸ εἶχαν δέσει τώρα μὲ ἐπιδέσμους, σηκώθηκε καὶ εἶπε :

— Εὐχαριστῶ, κύριε !... Τώρα πηγαίνω, γιατὶ πρέπει νὰ πουλήσω τὰ λουλούδια μου...

Ὁ Παῦλος ὅμως τὴν ἐκράτησε μὲ τὸ χέρι.

— Μὴ φεύγης, τῆς εἶπε μὲ γλυκειὰ φωνή. Εἶσαι χτυπημένη καὶ πρέπει νὰ σὲ περιποιηθῶ... Ἔλα μαζύ μου...

— Μὰ πρέπει νὰ γυρίσω, γιατὶ θὰ μὲ χτυπήσουν ἂν ἀργήσω...

— Δὲν θὰ ξαναγυρίσης ποτὲ πειά, ἂν θέλης, στοὺς κακοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔτσι δὲν θὰ σὲ ξαναχτυπήσουν... Ἔχεις ἐμπιστοσύνη σὲ μένα ;... Θέλεις νὰ γίνω φίλος σου ;

Ἡ μικροῦλα, ἀφοῦ τὸν κύτταξε ντροπαλὰ ἀπὸ πάνω ὥς κάτω, τοῦ ἀπάντησε :

— Ναί... Ναί !... Θέλω... Δὲν φαίνεστε ἐσεῖς κακὸς ἄνθρωπος...

— Τότε, ἔλα !...

Καί, πατρικά, ὁ Ραντὰλ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, τὴν ἔβαλε σ' ἕνα ἁμάξι καὶ τὴν ὡδήγησε στὸ σπίτι του. Τὴν ἄλλη μέρα ἐγκεφαλικὸς πυρετὸς παρουσιάστηκε στὴ μικροῦλα καὶ τὴν ἐκράτησε στὸ κρεββάτι.

Ὁ Ραντὰλ ἔφερε τὸ γιατρό του καὶ τὴν ἐξέτασε, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἐγκαταστάθηκε δίπλα στὸ προσκεφάλό της...

Ὁ ἐργοστασιάρχης καθὼς ἐκύτταζε τὸ θελκτικὸ πρόσωπό της, ἔνιωσθε μερικὲς περίεργες ἀναμνήσεις νὰ γεννιοῦνται μέσα του.

Τὸ ἴδιο βράδυ μάλιστα, καθὼς ἡ Λουΐζα παραληροῦσε, ξαφνιασμένος ἄκουσε νὰ λέη στὸν πυρετό της τόνομά του καὶ ἄλλα ἀγαπημένα του ὀνόματα ποὺ τοῦ θύμιζαν ἕνα πολὺ μακρινὸ παρελθόν.

— Παῦλο... ἔλεγε ἡ μικροῦλα. Πατέρα Παῦλο !... στὸ Λανιέ... ἡ μαμὰ Λουΐζα !... μαμά !... Ἀχ, ἡ μαμά !...

Ἀμέσως ὅλο τὸ παρελθὸν τοῦ Παύλου, ὁ καιρὸς ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμη παντρεφτῆ, ξαναζωντάνεψε μπροστά του: Δώδεκα χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ εἶχε τὸ ἐργοστάσιό του στὸ Λανιέ, ὅπου εἶχε γνωρίσει κ' εἶχε ἀγαπήσει τὴν πιὸ γοητευτικὴ κόρη ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῆ. Ἡ Λουΐζα, ἔτσι τὴν ἔλεγαν, τὸν ἐλάτρευε καὶ εἶχε θυσιάσει τὰ πάντα γι' αὐτόν, τοῦ εἶχε δώσει τὰ πάντα.

Ἀπὸ τὸν ἐρωτικὸ αὐτὸ δεσμὸ εἶχε γεννηθῆ ἕνα κοριτσάκι, τὸ ὁποῖον παράδωσαν σὲ μιὰ παραμάνα κοντὰ στὸ Σατὼ Τιερύ. Ἐντωμεταξὺ ὅμως ἡ Λουΐζα, ἡ μητέρα τοῦ κοριτσιοῦ, πέθανε κ' ὁ Παῦλος ὁ ὁποῖος ἀναγκάστηκε νὰ ταξειδέψη γιὰ τὶς ἐπιχειρήσεις του, ὅταν ξαναγύρισε, δὲν βρῆκε τὸ παιδί του. Ἡ παραμάνα εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Λανιέ, χωρὶς νὰ πῆ σὲ κανένα ποῦ θὰ πήγαινε. Ὁ Παῦλος ἀφοῦ ἔψαξε ἀρκετὸ καιρὸ γιὰ νὰ βρῆ τὴν κόρη του, στὸ τέλος ἐγκατέλειψε τὶς ἀναζητήσεις του, βλέποντας ὅτι ἔμεναν χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἡ μεταφορὰ κατόπιν τοῦ ἐργοστασίου του στὸ Παρίσι, ὁ γάμος του, ἡ ἀπόκτησις ἄλλου παιδιοῦ τὸν ἔκαναν νὰ ξεχάση ἐντελῶς τὸν καρπὸ τῶν νεανικῶν του ἐρώτων.

Καὶ νὰ τώρα ποὺ ἡ τύχη, ἢ μᾶλλον ἡ Θεία Πρόνοια, εἶχε βάλει στὸ δρόμο του αὐτὸ τὸ ἀξιολάτρευτο κοριτσάκι, τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε, σὰν μιὰ φωτεινὴ αὐγή, νὰ διαλύση τὸ σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς θλίψεώς του.

Ναί, ἡ Βιολέττα ἦταν ἡ κόρη του... Καμμιὰ ἀμφιβολία δὲν ὑπῆρχε. Τοῦ εἶχε ἀποκαλύψει τὸ μυστικό της μέσα στὸ παραμυθητό της.

Ἀμέσως ὁ Ραντὰλ διπλασίασε τὶς περιποιήσεις του πρὸς τὴν Βιολέττα, ἀναμένοντας μὲ ἀγωνία τὴν

ἀνάρρωσί της. Τέλος, ὅταν ἡ μικροῦλα ἔγινε καλύτερα, ἄρχισε νὰ τὴν ρωτᾶη μὲ χίλιες δυὸ προφυλάξεις γιὰ τὴν περασμένη της ζωή. Τότε ἐκείνη, θέλοντας νὰ τοῦ δείξῃ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν εὐγνωμοσύνη της, τοῦ διηγήθηκε ὅσα θυμόταν ἀτ' τὴ ζωή.

— Ναί, μεγάλε μου φίλε, τοῦ εἶπε, ἡ παραμάνα μου μοῦ ἔλεγε ὅτι ὁ πατέρας μου ἦταν ἕνας ὡραῖος καὶ πλούσιος κύριος, ποὺ κατοικοῦσε στὸ Λανιέ. Ἀγαποῦσε πολὺ τὴ μαμά τῆ Λουΐζα, μὰ ἡ μαμὰ πῆγε στοὺς οὐρανοὺς καὶ ὁ μπαμπᾶς ἔφυγε σὲ ταξεῖδι. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ δὲν μ' ἔλεγαν Βιολέττα, ἀλλὰ Ρενέ...

— Ρενέ ; Ρενέ, εἴπες ; τραύλισε ὁ Ραντάλ μὲ φωνὴ ποὺ τὴν ἔπνιγε ἡ συγκίνησις.

— Ναί, ἡ παραμάνα μου μ' ἔλεγε Ρενέ, καθὼς κι' ὁ μπαμπᾶς μου, ὁ ὁποῖος ἐρχόταν καὶ μ' ἔβλεπε... Ἔπειτα ἡ παραμάνα μου ἔφυγε ἀπὸ τὸ Λανιέ. Μὰ σὲ λίγο καιρὸ πέθανε καὶ ἔτσι ἔμεινα μόνη, ὁλομόναχη στὸν κόσμο... Κανένας δὲν μὲ ἤθελε... Τότε κ' ἐγώ, ποὺ ἤμουν ἕξη χρόνων, πῆρα ἕνα μεγάλο δρόμο κι' ἄρχισα νὰ περπατάω... ὅς ὅτου ἔπεσα κάτω ἀναίσθητη ἀπὸ τὴν πεῖνα... Τὰ παρακάτω δὲν τὰ θυμᾶμαι...

— Καὶ οἱ ἄνθρωποι μαζὺ μὲ τοὺς ὁποίους κάθεσαι ;

— Αὐτοὶ μοῦ ἔδωσαν νὰ φάω στὸ Παρίσι... Ἔχουν καὶ ἄλλα τρία κορίτσια σὰν καὶ μένα, τὰ ὁποῖα ποιλοῦν λουλούδια καὶ τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ δυστυχισμένα... Ὤ, δὲν θέλω νὰ ξαναγυρίσω πειὰ κοντά τους.

— Ὤ, μὴ φοβᾶσαι καθόλου... Λὲν θὰ ξαναγυρίσης... Ποῦ κάθονται ;

— Στὴν ὁδὸ Γρενέλης 207.

— Καλά. Τώρα ἠσύχασε καὶ ξεκουράσου, γιατὶ εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ λείψω γιὰ μιὰ-δυὸ μέρες.

— Ἄ ; ἔκανε ἡ μικροῦλα μὲ θλίψη. Πές μου θὰ ξαναγυρισης.

— Ὤ, βέβαια...

— Τότε φίλησέ με γιὰ νὰ εἶμαι πιὸ σίγουρη...

— Ἀγαπημένη μου μικροῦλα ! εἶπε συγκινημένος ὁ Ραντάλ καὶ τὴ φίλησε μὲ στοργὴ στὸ μέτωπο.

Ἔπειτα, κυττάζοντάς τη στὰ μάτια, σὰ νὰ ἤθελε νὰ διαβάση τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της, τὴ ρώτησε :

— Θὰ ἤθελες νὰ γίνης ἡ μικροῦλα μου κόρη ;

— Ὠ ! ναί ! ναί !... μεγάλε μου φίλε... Μονάχα πιὸ θὰ ἤθελα νὰ ξαναβρῶ καὶ τὸν ἀληθινό μου πατέρα.

— Θὰ τὸν ἀγαποῦσες πιὸ πολὺ ἀπὸ μένα ;

— Θὰ τὸν ἀγαποῦσα τὸ ἴδιο.

— Τότε, ἔλπιζε καὶ χαῖρε ! φώναξε ὁ Ραντάλ ποὺ οἱ λυγμοὶ τὸν ἔπνιγαν.

Τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα, ἐνῶ ἡ Βιολέττα εἶχε ἀρχίσει ν' ἀπελπίζεται πειὰ πὼς δ' ν θὰ τὸν ξαναδῆ, ὁ Ραντὰλ ξαναγύρισε γεμᾶτος χαρά. Μόλις μπῆκε στὴν κάμαρη τῆς μικρῆς, τῆς ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά του, φωνάζοντάς της :

— Ρενέ, Ρενέ, ἔλα, ἀγαπημένη μου... Εἶσαι ἡ κόρη μου !... Ἡ κόρη μου !... Τὸ ἀκοῦς ;

Καὶ τὴν ἔσφιξε τρελλὰ στὴν ἀγκαλιά του, γεμίζοντάς την μὲ φιλιά, ἐνῶ ἡ μικροῦλα ψιθύριζε χύνοντας δάκρυα χαρᾶς :

— Πατέρα μου !... Πολιαγαπημένε μου πατέρα...

HENRI GERMAIN

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Σαράντα μέρες μελετῶ
νὰ πάω στὸν πνευματικό.
Πηγαίνω μιά, πηγαίνω δυό,
δὲν τὸν εὑρίσκω μοναχό,
πάω μιὰ Κυριακὴ πρωΐ
καὶ τὸν εὑρίσκω στὸ κελλί.
— Παπᾶ μου, ξεμολόγα με,
τὰ κρίματα σιχώρα με.
— Τὰ κρίματά σου εἶνε πολλά,
δὲ συχωριοῦνται μιὰ φορά.
Τετράδη καὶ Παρασκευή,
μὴ βάλης λάδι στὸ φαΐ.
Τὰ κρίματά σου εἶνε πολλὰ
κ' ἀγάπη νὰ μὴν κἄνης πειά.
— Ἀκοῦστε τὸν τρελλὸ παπᾶ
λόγια ποὺ μὲ ξεμολογᾶ.
Σὰν ἀρνηθῆς ἐσύ, παπᾶ,
τὸν ἄρτο καὶ τὴν κοινωνιά,
τότε θ' ἀπαρνηθῶ κ' ἐγὼ
τὰ μαῦρα μάτια ποὺ ἀγαπῶ.

ΤΑ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΕΝΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΠΟΛΥΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ

Ὁ μίστερ Μπούχαναν παίζει καὶ χάνει. Χάνει μὰ δὲν τοῦ κλίγεται καρφί. Χάνει μὰ δέν... τὰ χάνει !... Ἡ ἄσπρη παστίλλια. Ἡ κυρία ἀνησυχεῖ. « Ὑποπτεύουμαι πὼς δηλητηριάσθηκε !...» Ὁ μίστερ Μπούχαναν ἀπάγεται ἔξω τῆς αἰθούσης. Το μαρτύριό του. Ἀκατάσχετοι ἐμετοί. Ἄ, βλάκες !... Ἄ ! ἠλίθιοι !... Ἄ ! Γελοῖοι.

Ἕνα ἀμάμητο περιστατικὸ συνέβη στὸν Ἀμερικανὸ πολυεκατομμυριοῦχο Οὐίλλιαμ Ε. Μπούχαναν, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ποὺ παρεθέριζε στὴ Γαλλικὴ λουτρόπολι Ἐβιάν.

Ὁ Οὐίλλιαμ Μπούχαναν εἶχε κινήσει τότε τὴν γενικὴ προσοχὴ τῶν παραθεριζόντων γιὰ τὴν πολυδάπανη καὶ ἐκκεντρικὴ ζωή του, καὶ πρὸ πάντων, γιὰ τὸ φλεγματικὸ ὕφος του καὶ τὴν ἀταραξία ποὺ ἔδειχνε σὲ κάθε περίστασι. Ἤταν ἀπ' τοὺς τακτικώτερους παίκτες τοῦ μπακαρᾶ, ἀλλ' ἔπαιζε μὲ ἕνα δικό του σύστημα: Κάθε βράδυ ποὺ ἔμπαινε στὴν αἴθουσα τοῦ μπακαρᾶ, εἶχε πάντα μαζύ του ἕνα ὡρισμένο ποσόν, δέκα χιλιάδες δολλάρια, μὲ τὸ ὁποῖο ἔπαιζε. Ἂν τὸ ἔχανε, σηκωνόταν ἀπαθὴς κ' ἔφευγε, χωρὶς νὰ ξαναγυρίση καὶ νὰ ξαναπαῖξη τὴν ἴδια νύκτα.

Μὰ ἡ τύχη τὸν κατέτρεχε πολὺ στὰ χαρτιὰ αὐτῆ τὴ χρονιά. Δεν ἐκέρδισε οὔτε μιὰ φορά. Κάθε βράδυ ἔχανε.

Ἕνα βράδυ, κατὰ τὰ τέλη τοῦ καλοκαιριοῦ, μπῆκε, ὅπως πάντα, στὴν αἴθουσα τοῦ μπακαρᾶ κι' ἄρχισε νὰ παῖζη. Ἀλλὰ καὶ τὴν βραδυὰ αὐτὴ δὲν εἶχε περισσότερη τύχη ἀπὸ τὶς ἄλλες. Καὶ ἔχασε τὶς δέκα χιλιάδες δολλάρια ποὖχε μαζύ του.

Ὅταν ἐποντάρισε καὶ τὸ τελευταῖο ναπολεόνι, γύρισε σὲ μιὰ κυρία ποὺ ἔπαιζε δίπλα του καὶ τῆς εἶπε χαμογελῶντας ἐλαφρά :

— Πάει καὶ τὸ τελευταῖο μου ναπολεόνι. Δὲν παίζω ἄλλο πειά...

Καὶ ἀτάραχος, ὅπως πάντα, ἔβαλε ἀργὰ-ἀργὰ καὶ μὲ μεγαλοπρέπεια τὸ χέρι στὴν τσέπη τοῦ γελέκου του, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα ἕνα ὡραῖο κουτάκι, τράβηξε μιὰ μικρὴ ἄσπρη παστίλλια καὶ τὴν κατάπιε.

Ἡ κυρία ποὺ εἶχε παρακολουθήσει μὲ θαυμασμὸ τὴν ἀταραξία, μὲ τὴν ὁποία ὁ Ἀμερικανὸς εἶχε χάσει τόσα χρήματα, ὅταν τὸν εἶδε νὰ καταπίνη τὴν ἄσπρη παστίλλια ἔγινε κατακίτρινη. Μιὰ τρομερὴ ὑποψία πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της: Ὅτι ὁ Μπούχαναν εἶχε χάσει καὶ τὴν τελευταία του πεντάρα καὶ αὐτοκτονοῦσε, μὲ τὴν ἴδια ἀταραξία, μὲ τὴν ὁποία ἔπαιζε κ' ἔχανε τόσες ἑβδομάδες.

Σηκώθηκε τότε ἀμέσως καὶ ἐξέφρασε τὴν ὑποψία της στοὺς ἐπόπτες τοῦ καζίνου ποὺ ἐπιβλέπουν στὰ στὰ κέντρα αὐτά, γιὰ νὰ προλαμβάνουν τέτοιου εἴδους φασαρίες, ἡ ὁποῖες τὰ δυσφημοῦν. Οἱ ἐπόπται ἔδωσαν τότε μερικὲς ὁδηγίες στὸ προσωπικὸ τοῦ καζίνου κι' ἀμέσως τέσσερες ρωμαλέοι ὑπάλληλοι τοῦ καζίνου, πλησιάσαν τὸν μίστερ Μπούχαναν, τὸν ἄρπαξαν ξαφνικά, τὸν σήκωσαν στὰ χέρια καὶ κρατῶντας τον σφιχτά, τὸν πῆγαν σ' ἕνα γειτονικὸ σαλονάκι.

Ἐκεῖ ἔφτασε, σὲ λίγα δευτερόλεπτα, κ' ἕνας ἄλλος κύριος, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τέσσερες κρατοῦσαν σ' ἀναγκαστικὴ ἀκινησία τὸν Μπούχαναν, τοῦ ἔχυσε στὸ στόμα κάποιο ὑγρό.

Ὁ μίστερ Μπούχαναν ἦτο ἔξω φρενῶν, σπαρταροῦσε ὁλόκληρος κι' ἀράδιαζε τὶς χειρότερες βρισιὲς ἐναντίον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ καζίνου, προσπαθῶντας νὰ ξεφύγη ἀπ' τὰ χέρια τους.

Ἔξαφνα ὅμως αἰσθάνθηκε τάσιν ἐμετοῦ. Ἔκαμε ἀλλεπαλλήλους ἐμετοὺς καὶ τέλος ἐλιποθύμησε.

Ὅταν συνῆλθε, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τέταρτον τῆς ὥρας, εἶδε καὶ πάλιν σκυμμένο ἀποπάνω του τὸν ἄγνωστο κύριο, ποὺ τοῦ εἶχε χύσει στὸ στόμα τὸ παράξενο ἐκεῖνο ὑγρὸ νὰ τὸν ρωτᾶη εὐγενικά :

— Πῶς εἶσθε τώρα, κ. Μπούχαναν ; Νοιώθετε τὸν ἑαυτό σας ξελαφρωμένον ; Μὴν ἀνησυχεῖτε. Τὸ οὐσιῶδες εἶνε ὅτι γλυτώσατε, γιατὶ σᾶς δώσαμε ἕνα ἀτ' τὰ δυνατώτερα ἐμετικὰ κ' ἔτσι τὸ δηλητήριο ποὺ εἴχατε πάρει δὲν πρόφτασε νὰ ἐνεργήση. Ἡ ἀπελπισία σας βέβαια, ποὺ χάσατε τόσα ποσά, σᾶς ἔκαμε ν' αὐτοκτονήσετε !...

— Τί λές, βλάκα ! Τί λές, ἠλίθιε ! ἐφώναξε τότε ἐξωργισμένος ὁ μίστερ Μπούχαναν. Τί αὐτοκτονία καὶ δηλητήριο μοῦ κοπανᾶς ; Ἐγὼ ἔχω περιουσία πολλῶν ἑκατομμυριῶν καὶ τὰ ποσὰ ποὺ ἔχασα εἶνε σταγόνες ἀτ' τὸν ὠκεανὸ τῶν ἑκατομμυρίων. Ὥστε γι' αὐτὸ μὲ ποτήσατε ἐμετικὰ καὶ μοῦ ἀναστατώσατε τὸ στομάχι, ἠλίθιοι ; Ἄ, βλάκες ! Ἄ, γελοῖοι !... Χίλιες φορὲς βλάκες !... Ἡ παστίλλια ποὺ πῆρα ἦταν τὸ κινίνο ποὺ συνηθίζω νὰ παίρνω κάθε βράδυ !...